

Webbutbildning i att använda MINI-KID

Modul 3: Förstämningssyndrom

BUP Akademiska sjukhuset &
Institutionen för neurovetenskap

Mia Ramklint

Förstämmningssyndrom

Episoder

- ◆ egentlig depressions episod
- ◆ manisk episod
- ◆ hypoman episod
- ◆ fritt intervall

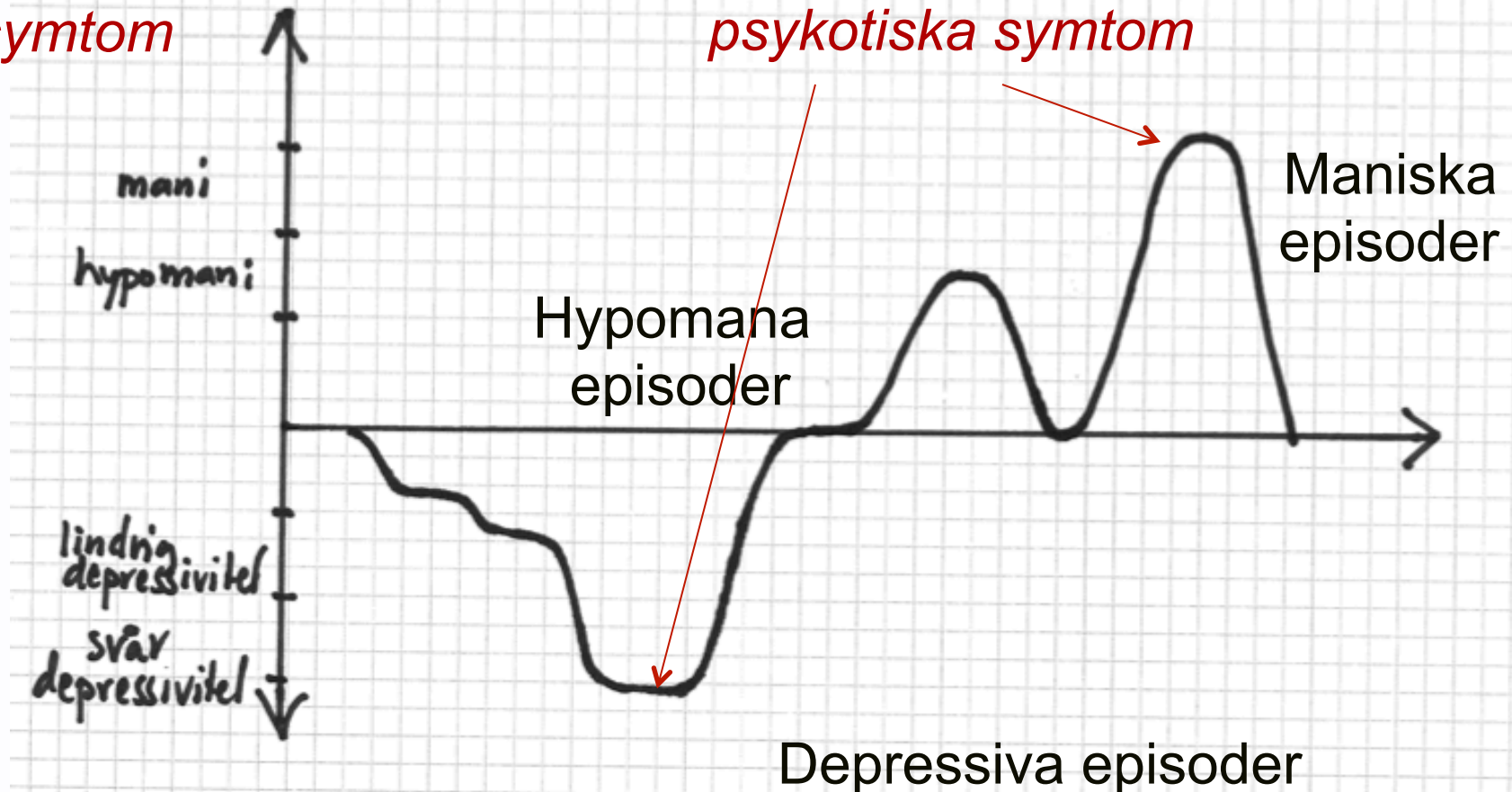
Syndrom

- ◆ Egentlig depression
- ◆ Dystymi
- ◆ Bipolär typ I
- ◆ Bipolär typ II
- ◆ Bipolär UNS

Förstämningsepisoder

förstämnings-
symtom

psykotiska symtom

Skilj på episoder och syndrom

<i>Patientens namn:</i>	_____	<i>Patientnummer:</i>	_____
<i>Födelsedatum:</i>	_____	<i>Intervjun börjar kl:</i>	_____
<i>Intervjuarens namn:</i>	_____	<i>Intervjun avslutas kl:</i>	_____
<i>Datum:</i>	_____	<i>Total tidsåtgång:</i>	_____

MODULER	TIDSRAM	KRITERIER UPPFYLLEDA	DSM-IV	ICD-10
A EGENTLIG DEPRESSIONSEPIDOD	Pågående (senaste 2 veckorna)	☐		
	Tidigare	☐		
	Recidiverande	☐		
EGENTLIG DEPRESSION	Pågående (senaste 2 veckorna)	☐	296.20-296.26 Enstaka	F32.x ☐
	Tidigare	☐	296.20-296.26 Enstaka	F33.x ☐
	Recidiverande	☐	296.30-296.36 Recidiverande	F33.x ☐
B SUICIDALITET	Pågående (senaste månaden)	☐	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt
	☐ Låg ☐ Måttlig ☐ Hög			
C DYSTYMI	Pågående (Senaste året)	☐	300.4	F34.1 ☐

A. Egentlig depressions episod

**Aktuell och tidigare episod
sid 6**

Senaste 2
veckorna

Under tidigare
episod

**Pågående, tidigare, recidiverande
sid 7**

NEJ	JA
<i>EGENTLIG DEPRESSIONSEPISOD</i>	
PÅGÅENDE	☐
TIDIGARE	☐
RECIDIVERANDE	☐

Symptomkriterier för en depressiv episod

- ◆ Sänkt sinnesstämning
- ◆ Irritabilitet
- ◆ Minskat intresse och minskad glädje
- ◆ Koncentrationssvårigheter
- ◆ Energibrist
- ◆ Värdelöshetskänslor/Skuldkänslor
- ◆ Sömnstörning
- ◆ Förändrat rörelsemönster/mimik
- ◆ Aptitförändring /viktförändring
- ◆ Dödstankar, självmordstankar/planer/försök

Minst fem ihållande symptom under minst två veckor varav minst ett obligat kriterium (understrukna)

Tips depressionsepisod

- ◆ Är symtomen ihållande?
- ◆ Vissa symtom kanske finns jämt, t.ex. koncentrationssvårigheter. Viktigt att skilja mellan det normala och onormala tillståndet
- ◆ Det kan ibland vara svårt att skilja trötthet/energibrist från intresseförlust och koncentrationssvårigheter
- ◆ Om patienten säger nej på en episod någonsin behöver man inte fråga om aktuell episod
- ◆ Om patienten bejakar flera episoder, ta den svåraste
- ◆ Två månader utan symtom mellan två episoder

C. Dystymi

- ◆ OBS! OM patientens symtom uppfyller kriterierna för en egentlig depressionsepisod under det senaste året ska detta avsnitt hoppas över

D. Manisk episod

- Ihållande, abnormt förhöjd eller irriterabel sinnesstämning
- + minst tre (fyra om irriterabelt) av följande
- Förhöjd självkänsla
- Minskat sömnbehov
- Ökad pratighet
- Lättdistraherad
- Ökad målinriktad aktivitet
- Att hänge sig åt lustbetonade aktiviteter med sannolikt obehagliga konsekvenser
- Symtomen skall finnas under en vecka, eller kortare om de är så allvarliga att de föranleder sjukhusvård

D. Hypoman episod

- Samma symtom som vid mani
- Symtomen skall föreligga under minst fyra dagar
- Den förändrade sinnesstämningen skall vara tydligt iakttagbar för omgivningen
- Störningen är inte så allvarlig att den orsakar påtaglig funktionsnedsättning eller motiverar sjukhusvård

Skillnaden mellan mani och hypoman

- ◆ Den kortaste tid som krävs (OBS! inte den längsta)
- ◆ Funktionsnedsättningen

Blandsymtom

- ◆ Blandepisod i DSM IV
- ◆ ”Mixed features” i DSM V
- ◆ Diagnosticeras inte i MINI-KID (måste övervägas i LEAD proceduren)

Tips: Manisk/hypoman episod

- ◆ Ordet ”glad” behöver förklaras – alla är glada, förklara förhöjt stämningsläge (realnorm)
- ◆ Undersök att symtomen finns under en och samma episod, relatera till stämningslägeskurvan
- ◆ D4-D6 skiljer mellan mani och hypomani, d.v.s. bedömer duration och funktionsnedsättning

Nu är det dags att öva!

- ◆ Nedan finns en intervju där kriterierna för en depressiv episod går igenom.
- ◆ Markera i protokollet när du lyssnar